

"ПРЕДИ И СЛЕД КРЪЩЕНИЕТО - БЕСЕДИ С НОВОНАЧАЛНИЯ"

ПЪРВА БЕСЕДА

1. *Аз имам собствена религия: аз искам да се покорявам на Бога, а не на човеци. За какво ми е Църквата и всички нейни устави?*

Каква е тази собствена религия към която ти възнамеряваш да се придържаш? Не значи ли това, че ти искаш да живееш в своеволие? Да изпълняваш само тези религиозни задължения, които не са тягостни за твоята леност и невъздържание? Да се упражняваш само в тези добродетели, към които чувстваш склонност, и да отхвърляш тези, които са трудни и противни на твоите страсти? Такава религия не би възродила света в нов, духовен живот. Постъпващият така християнин би се отличавал от езичника само по име.

С такава религия, приятелю, не можеш да угодиш на Бога, Който изисква от нас преди всичко смирение и самоотверженост; не можеш да бъдеш верен последовател на Исус Христос, Който **смири Себе Си, бидейки послушен дори до смърт, и то смърт кръстна** (Фил. 2:8).

Ти искаш да се покоряваш на Бога, а не на човеци. А как ще направиш това, ако Сам Христос е казал на Апостолите: **Който вас слуша, Мене слуша; и който се отмята от вас, от Мене се отмята** (Лук. 10:16). Това е казано не само за Апостолите, но за всички, които чрез непрекъснатото ръкоположение са приели от тях властта да **вързват и да развързват**, за потвърждение на което слушат Христовите думи, когато Той моли Отца за учениците и продължава: **Не само за тях се моля, но и за ония, които по тяхното слово повярват в Мене, да бъдат всички едно: както Ти, Отче, си в Мене, и Аз в Тебе, тъй и те да бъдат в нас едно** (Йоан. 17:20, 21).

Възнасяйки се на небето, Господ казал: **Аз съм с вас през всички дни до свършека на света. Амин** (Мат. 28:20).

Сега ти разбираш, че трябва да се покоряваш и на човеци, тоест на Църквата, основана от Самия Христос!

Ти казваш: „За какво е Църквата и всички нейни устави?“ На това би било достатъчно да се отговори, че Господ Сам я е основал, следователно това е било нужно. Но аз ще се постарая да ти обясня това по-подробно.

Основаването на Църквата е било необходимо за запазването учението на Христа и Неговите апостоли в цялата му чистота. То, без съмнение, скоро би се изменило, ако всеки би имал

право да обяснява по своему Свещеното Писание и догматите, основани на него, да приема или да отхвърля преданията и самоволно да се отклонява от постановленията и реда, необходими за всяко благоустроено общество. Именно това е било делото на Светата Съборна и Апостолска Църква – да създаде този необходим порядък.

Свещеното Писание изисква обяснение, понеже както казва Апостолът: **Буквата убива, а духът животвори** (2 Кор. 3:6).

Самите вселенски отци (1), с голям труд и дълбоки изследвания, обяснявали изреченията на Свещеното Писание. А отделният човек може да придаде погрешен смисъл на някои изречения, както са правели ересиарсите, основаващи своите заблуждения на някакъв отделен текст. И кой ще опровергае със сила и власт лъжливото учение, ако не Светата Църква, която не може да греши, защото се просвещава от Светия Дух.

Господ Иисус Христос основал Църквата, избирайки Апостолите и давайки им властта да **вързват и да развързват**.

Той след Своето Възкресение им се явявал многократно в продължение на четиридесет дни, беседвал с тях и **им отвори ума, за да разбират Писанията** (Лук. 24:45).

Неговите Божествени уста са изrekli; **Защото не сте вие, които ще говорите, а Духът на Отца ви, Който говори във вас** (Мат. 10:20). **Който приема вас, Мене приема** (Мат. 10:40).

Приемайки такава власт от Господа и право да ръкополагат епископи и презвитери, Апостолите навсякъде устройвали Църквата, предписвайки на верните подчинение: **Покорявайте се на наставниците си и бъдете послушни, защото те... бдят за вашите души** (Евр. 13:17).

Апостолите дали устава на Църквите, не само написани в техните послания, но също и устни, съхранени в Свещеното Предание от техните ученици. Тези Свещени Предания имат началото си от Самия Иисус Христос, Който научил на тайните на Царството Божие Своите Апостоли. Много от приетото от Христа било предадено устно от Апостолите на техните верни ученици. Следователно Свещените Предания имат равна сила със Свещеното Писание. А достоверността на Свещените Предания се потвърждава и от това, че цялата Съборна Църква след щателно разглеждане ги е приела, а Съборната Църква не може да се заблуждава, защото тя е по думите на Апостола **стълб и крепило на истината** (1 Тим. 3:15).

Църквата има Господното обещание, че **портите адави няма да ѝ надделят** (Мат. 16:18).

На Вселенските Събори великите отци на Църквата, прославени със святост на живота и с дълбока мъдрост, обсъдили и утвърдили канона (2) на Свещеното Писание, Свещеното Предание, догматите на вярата, църковния устав и ред.

Следователно правилата, установени от тях и приети от цялата Вселенска църква, имат неоспоримата сила на закона; и отмятащите се от тях се отмятат от Самия Христос!

Вселенските събори напълно справедливо са имали право да съдят и да низвергват патриарси и епископи; само на тях е могла да принадлежи непогрешимостта, която не може да бъде

свойствена на никоя отделна личност.

Разбираш ли сега, че е подобен на **езичник и митар** този, който **не послуша Църквата** (Мат. 18:17), едната Свята Съборна и Апостолска, която ние изповядваме в Символа на вярата.

1) Имат се предвид светите отци като Василий Велики, Григорий Богослов, Иоан Златоуст и други, наричани „вселенски учители“ заради значението на техните творения за Вселенската църква, за всички християни и цялата вселена – б. пр.

2) Канон на Свещ. Писание – т.е. кои книги съставляват Библията и кои са апокрифни, неоснователно претендиращи за боговдъхновеност и автентичност – например „Евангелие от Тома“, „Евангелие от Петър“ и т.н. – б. пр.

5 НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ

Когато бяха на път, възлизайки за Йерусалим, Иисус вървеше пред тях, а те бяха смаяни; и следвайки подире Му, бояха се. И като повика пак дванайсетте, Той почна да им говори, какво ще стане с Него: ето, възлизаме за Йерусалим, и Син Човеческий ще бъде предаден на първосвещениците и книжниците, и ще Го осъдят на смърт, и ще Го предадат на езичниците; и ще се поругаят над Него, и ще Го бичуват, и ще Го оплюят, и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.

С
в
·
К
и
п
р
и
а
н
Ш
а
м
б
л
а
к
,
в

нозете Христови

Тогава се приближиха до Него Зеведеевите синове, Иаков и Йоан, и рекоха: Учителю, желаем да ни сториш, каквото поискаме.

Той ги попита: какво искате да ви сторя?

Те Му рекоха: дай ни да седнем при Тебе, един отдясно, а Друг отляво, в славата Ти.

Но Иисус им рече: не знаете, какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?

Те отговориха: можем. А Иисус им каза: чашата, която Аз пия, ще пиете, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите; но да дам да се седне Мене отдясно и отляво, не зависи от Мене; сядането е на ония, за които е приготвено.

И десетте, като чуха, почнаха да негодуват за Иакова и Йоана.

А Иисус, като ги повика, рече им: знаете, че ония, които се смятат за князе на народите, господаруват над тях, и велможите им властвуват върху тях.

Но между вас няма да бъде тъй: който иска между вас да бъде големец, нека ви бъде слуга; и който иска между вас да бъде пръв, нека бъде на всички роб. Защото и Син Човеческий не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата Си откуп за мнозина.

(Марк 10:32-45)

ИЗ "СВ. ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ"

ПРИТЧИ НА НЕБЕСНОТО ЦАРСТВО

Притчи за скритото съкровище и скъпоценния бисер (Мат. 13:44-46)

44. Царството небесно прилича още на имане, скрито в нива, което човек намери и укри, и от радост за него отива, та продава всичко, що има, и купува тая нива.

45. Царството небесно прилича още на търговец, който търси хубави бисери,

46. и като намери един скъпоценен бисер, отиде та продаде всичко, що имаше, и го купи.

Притча за мрежата (Мат. 13:47-52)

47. Царството небесно прилича още на мрежа, хвърлена в морето и хванала всякакви риби,

48. която, като се напълни, изтеглиха на брега и седнаха, та събраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха вълн.

49. Тъй ще бъде при свършеха на века: ще излязат Ангелите и ще отлечат злите измежду праведните,

50. и ще ги хвърлят в огнената пещ: там ще бъде плач и скърцане със зъби.

51. И попита ги Иисус: разбрахте ли всичко това? Те Му казват: да. Господи!

52. А Той им рече: затова всеки книжник, който се е учил за царството небесно, прилича на стопанин, който изнася из своята съкровищница ново и старо.

Иисус Христос отхвърлен от Назарет (Мат. 13:53-58)

53. И когато свърши Иисус тия притчи, замина си оттам.

54. А като дойде в отечеството Си, поучаваше народа в синагогата, тъй че всички се чудеа и думаха: откъде у Него тая премъдрост и тия сили?

55. Не е ли Той на дърводелеца син? Майка Му не се ли казва Мария, и братята Му – Иаков и Носия, Симон и Иуда?

56. И сестрите Му не са ли всички между нас? Откъде, прочее, у Него всичко това?

57. И падаха в съблазн поради Него. А Иисус им рече: пророк не бива без почит, освен в отечеството си и у дома си.

58. И не извърши там много чудеса поради неверието им.

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 27.03.2015

На 27.03.2015 отбелязваме паметта на:

Св. мчца Матрона Солунска

Житие на Св. мчца Матрона Солунска

[ЖИТИЕ-НА-СВ.-МЪЧЕНИЦА-МАТРОНА-СОЛУНСКА-27032015 \(1\)>Житие на Св. мчца Матрона Солунска](#)

ЗА ПОЧИТТА КЪМ СВ. БОГОРОДИЦА И КАК ДА ПОСРЕЩНЕМ ЦВЕТНИЦА

1. Мощната закрила на страдащите - Проповед при Акатист на Пресвета Богородица

„Все упование мое на Тя возлагаю, Мати Божия” (Църковна песен - молитва: цялото си упование на Тебе възлагам Майко Божия)

За най-изразителен пример, че кротостта и смирението издигат до недосегаема нравствена висота, ни служи Майката на Христа Спасителя, на която целият християнски свят отдава, както и ние сега отдаваме, такава трогателна почит. Пресвета Дева Мария наистина е съвършен образец на кротост и смирение. Още от малко дете Тя расте уединено и се възпитава при храма Божий. Още от крехки младини в нейното смирено сърце се влива росата на благодатта. Затова и архангелът я приветства с думите: *„Радвай се, благодатная!”* И, когато той ѝ известява, че Тя е избрана да въплъти Бога, Спасителя на света, Тя му отговоря с езика на смирението: *„Аз съм рабиня Божия, нека бъде според твоите думи“*. От дете още, отделена от своите родители, Дава Мария не познава друго щастие и радост, освен със своята кротост и смирение да принадлежи на Бога - любим и любящ. В такова трогателно смирение израства нейният дух, укрепява се нейното пречисто сърце, а нейната душевна и сърдечна красота достига божествено съвършенство. А това смирение, впоследствие, я издига до недосегаема висота и мощ, която се проявява в беззаветна любов към цялото човечество (1).

Тя достига нравственото съвършенство да стане по-честна от херувимите и несравнено по-славна от серафимите. Нещо повече, като Майка на въплътеното Слово, Тя придобива божествено право и власт да бъде могъща закрилница, „прибежище и покров“ на всички живущи на земята.

За пръв път Майката Божия упражнява това свое право на сватбата в Кана Галилейска. Там се проявява нейното милосърдие да помага на тия, които се намират в затруднено положение. За да предотврати засрамването на стопаните, поради свършилото се питие на сватбеното угощение, Тя моли Своя божествен Син да им помогне. Как? Той знае това. Нейната молба се изразява в две думи: *„Вино нямат“*. Отначало Христос не бърза да изпълни тая молба. Но, когато вижда в погледа на великата Си майка, че тая настойчива молба е трогателна молитва на нейното милостиво сърце, Той дава заповед да се напълнят съдовете с вода; чудото става и молбата се удовлетворява (1).

Оттогава великата и пречиста Майка Христова става прибежище и покров на вярващите. Със своята божествена и майчинска любов, Тя взима най-близко участие в скърбите и страданията на всички, които обръщат погледа си към нея. Преизпълнена с неизразимо милосърдие, Тя винаги упражнява широко своята благодарована власт да утешава, да помага. В тежки минути през живота, в минути на безнадеждност и отчаяние, мощна закрила от Пресвета Дева Мария получават всички, които с пламенна молитва потърсят нейната помощ (1).

Ще ви разкажа защо човек, който е дошъл до последно отчаяние в Божието милосърдие трябва да се моли на Пресвета Богородица. Съществува следната легенда:

„След като завършил земния си живот, св. ап. Петър бил повикан на небето, и наместо ключовете на Църквата, Господ му поверил ключовете на райската врата. Със свещена ревност той изпълнявал своята висока служба – отварял само на душите на ония, които със своя земен живот и по решение на Висшия праведен Съдия, са придобили небесните блаженства. Протекли много години, без да се наруши тоя законен ред (1).

Но един път идва св. ап. Петър при Господа Бога силно развълнуван и целувайки крайчеца на лъчезарната Му дреха казал:

- Господи, далеч да бъде от мен Твоя гняв, но трябва да Ти съобща за едно мое голямо безпокойство. От много дни вече забелязвам в пресветлия Твой рай някои хора, които аз не съм пускал през райските врати. Не мога да си обясня как са влезли. И лицата им съвсем не приличат на лицата на праведниците. Боя се да не би сатаната да играе някаква измамническа роля. Понеже ключовете са винаги у мене и друг вход няма, аз не преставам да се чудя и даже да скърбя (1).

Господ отговорил:

- Твоя е службата и ти ще отговаряш, свети апостоле. Гледай по-внимателно на тия, които влизат в рая, за да не се чудиш после, откъде са влезли неканените гости.

Минало се известно време и св. ап. Петър пак дошъл при Господа Саваота и тревожно Му казва:

- Велики и милосърдни Боже! Току-речи, че всеки ден почнаха да се промъкват в рая чужди хора по неизвестни за мене пътища. Обръщам се към Твоята мъдрост и власт; тук аз съм безсилен, мъдростта ми е нищожна. Само Ти си всезнаещ.

- Тогава Бог казал: следвай подире ми, св. Петре. Ще обиколим заедно границите на рая и сами ще потърсим причините на тия явления, които извикват у теб такава голяма, законна и похвална тревога.

Тръгнали, дълго ходили, дори се изморили. Дошли най-после до малка горичка от нарови дървета и забелязали през клончетата небесно-синьо женско покривало. Приближили внимателно и какво да видят!? Под хълма, на зелена полянка, осеяна с маргаритки, стои Пресвета Дева Мария и гледа надолу от края, откъдето се вижда цялата земя с всички хора по нея. В ръката на Пречистата Майка личи една тънка, едва видима стълбичка, изплетена от най-тънка синя, като небето коприна. Отдолу из пропастта се чуват жални плачове, слушат се вопли и ридания, чуват се тежки въздишки, страдания и горещи молби. И ето, великата и Пречиста Дева, едно подир друго пуца своята като паяжина стълбичка, тя се разгръща, пада долу, и един подир друг се катерят по нея към полянката бледни, измъчени, изтерзани хора – мъже и жени – и боязливо навлизат в райските градини, цветарници и гори. А Пресветата и милосърдна Майка, подир всеки спасен издига нагоре своите прекрасни ръце и милно казва:

- Господи, Боже мой! Ти всичко виждаш, всичко слушаш и всичко знаеш. По неизречено великото Си милосърдие, прости ми, че нарушавам мъдрия ред в пресветлия Ти рай. Но и Аз живях на земята и Аз самата съм Майка. Мога ли да откажа на майката, която се моли за своя син или дъщеря? И не съм ли Аз Майката на цялото слабо и страдащо човечество? Господи, прости ми тоя грях (1).

Тогава Бог сложил мощната Си ръка върху рамото на св. ап. Петър и казал:

- Да се оттеглим от тук тихичко св. апостоле. Ние с тебе тук нямаме работа; нека светата Майка върши спокойно своето свято дело.”

Това е една легенда. Но колко хубаво и нагледно ни рисува тя истината. Защото великата Майка Божия настина има благодаровано право да бъде закрилница на цялото страдащо човечество; има и благодарована власт да помага на тия, които измъчени и отчаяни, прибегват до нейното милосърдие. Без да правим каквито и да било разсъждения върху горния разказ, ние молитвено ще пожелаем от Бога само едно нещо, а именно: да укрепи Той българската девица, жена и майка във врата и милосърдието, тъй че тя завинаги да си остане най-искрена и предана приятелка и почитателка на великата Майка Божия. Защото само това хубаво и свещено приятелство би помогнало за правилното възпитание на нашите млади поколения в дух на вяра, истина и правда. А най-после това приятелство би дало възможност и ние да разполагаме и със спасителната синя стълбичка (1).

„Все упование мое на Тя възлагаю, Мати Божия, сохрани мя подъ кровомъ твоимъ”, нине и присно и во веки веков. Амин. (“Цялото си упование на Тебе възлагам Майко Божия запази ме под Твоя покров”).

2. За даровете от Бога

Благодарна наричаме тази реакция, при която човек приема Божия промисъл за себе си и ближните, когато се радва за другите и благодари за себе си. Състоянието на благодарност за даровете, които Бог лично те е удостоил да приемеш, е свидетелство, че си усвоил тези дарове, че те са от полза за теб. Господ умножава даровете на благодарния. Ако човек е бил верен в малкото, приел го е, съгласил се е и не е възроптал, тогава може да му се даде и нещо по-голямо (2).

Ако човек завижда, значи не приема Божията воля. Обикновено завистта е тясно свързана с ропота. А кога аз роптая? Когато не съм съгласен с това, което ми е дал Бог. А завиждам, когато не съм съгласен с това, което Той е дал другиму – повече отколкото на мен. Излиза, че отхвърлям Бога (2).

Затова завистта е разрушителна за душата. Чрез призмата на думите от притчата за наетите по различно време работници може да се каже, че аз не ставам добър, защото Бог е добър, но ставам зъл, защото Бог е добър, но не към мен. Зад завистта обикновено се крие злорадството – когато на другия му е зле, на мен ми става добре. Злорадството е такова качество, което свидетелства за това, че аз не познавам Бог, не съм се запознал с Него. Ако някой завижда и злорадства, той не чувства Христа в своя живот. Нещо повече – завистта разрушава човешкия живот. Когато човек не приема Божия промисъл – даровете от Бога, Той си ги взима: „защото, който има, нему ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, и това, що има, ще му се отнеме“ (Мат.12:13). Обикновено на завистливите не им се случва нищо хубаво в житейски план. Все има нещо, което да не върви (2).

В Свещеното Писание Соломон много точно казва, че „завистта е гнилост на костите“ (Притчи. 14:30). Основа на човешката плът е костта – всичко е построено на нея. И ето тази основа започва да гние. Появява се като тумор, от който костите започват да се разрушават. Завистта разрушава живота на човека. Всичко започва от това, че на завистника житието му е тежко и горчиво. Той може да притежава някои неща и често пъти повече от живеещите около него, но му се струва, че или на някой колата му е по-качествена, или домът му по-голям и му се иска да има същото (2).

Такъв човек е далеч от Господа, той не Го чувства, не Го разбира. Аз мисля, че при приемането на даровете Божии, за тяхното правилно усвояване е много важно с упование да произнасяме думите на молитвата: „Като поменем заедно с всички светии пресветата, пречиста, преблагословена, славна наша Владичица Богородица и Приснодева Мария, нека сами себе си, един другиги и целия си живот на Христа Бога да отдадем“. Това означава, че себе си и окръжаващите ни хора поверяваме на Господ и сме длъжни с радост да приемаме всичко, което ни се дава от Него (2).

За да се преодолее завистта има един прост съвет – да се погледне към тези, на които действително им е по-зле. Например, може да си представим какво би било с всички нас, вярващите, преди 80 години, във времената на големия терор. Болшинството порядъчни вярващи хора биха изпитали горчиви лишения. Най-вероятно биха били разлъчени със своите близки. Знаем множество истории от онези години, когато бащата бивал заточен, майката – депортирана, а децата със сменени фамилии бивали разпращани по различни детски домове, за да не се открият никога повече. И какво е чувствала жената, знаеща, че мъжът ѝ е осъден на „10 години без право на кореспонденция“, да му изпраща колети и едва след десетилетия да

узнае, че той още тогава е бил разстрелян. Децата растат, учат се в училище и постепенно се отделят от баща си, който е „враг на народа“, без да е виновен в каквото и да било. Един от последните свещеници в нашия храм, отец Владимир Рождественски, постоянно чувал упреци от дъщерите си: „Татко, толкова ни е зле заради това, че си свещеник, защо избра този път? (2)“

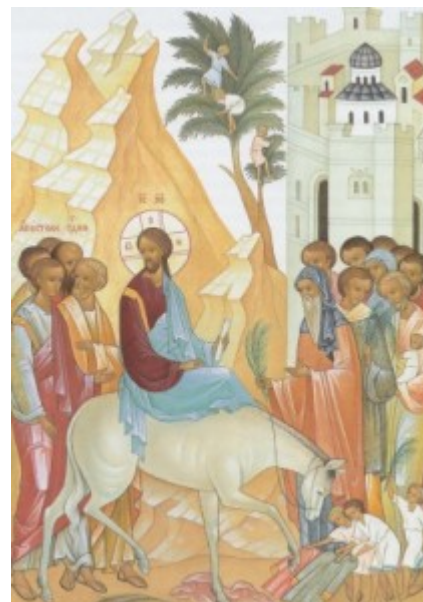
Сега ние, ако искаме, имаме възможността да посещаваме храмове и манастири и да се молим спокойно.

Когато вярващ човек завижда, той на себе си вътрешно показва колко е отдалечен от Бога. Завистникът се радва, когато служи като повод за завист от страна на другите. Той не изпитва никакъв срам от тези, които в нещо живеят по-зле от него, напротив, дори се радва. Социалните мрежи са пълни с изложени на всеобщо обозрение снимки: „Ето, вижте как почивахме, каква кола имаме!..“ Защо трябва да изкушаваме другите хора, вместо да благодарим на Бога за това, което ни е дал? (2)

Преди двадесетина години бях на екскурзия в един дендрариум в Ялта. Беше много горещо. От мириса на смолите и от жегата към края на екскурзията бяхме вече много изморени. Искаше ни се да легнем и да заспим. Екскурзоводката, виждайки това, ни разказа как веднъж огромната туристическа група, която тя водела, се „вкиснала“ по същия начин, освен един осемдесетгодишен старец. Той бил бодър, задавал въпроси, разглеждал всичко с интерес, едва ли не тичал, вместо да ходи. Млад и здрав на вид мъж му задал въпроса как успява да съхрани силите и бодростта си в тази преклонна възраст, а старецът отговорил: „По-малко яж и никога не завиждай!“ (2).

3. Вход Господен в Йерусалим

Радостта, като от един непресъхващ извор, се лее от думите в посланието на св. ап. Павел до Филипяни. И тази радост е недостижима в нищо земно. Тази радост може да се достигне само чрез и във Бога. За което и ни свидетелства светия Апостол: *„Радвайте се винаги в Господа, и пак ще кажа: радвайте се.“* (Филип.4:4). Няма нищо по-успокоително от душевния мир (3).

Бог – ни показва Библията – е любов. А любовта може да носи единствено радост – в най-чист вид. Бог е радост за нас, и тъй като Той Е радост в абсолютен смисъл, по същия контекст Той Е и неизказания мир за всеки един от нас (3).

„Прочее, братя мои,... за това, що е добродетел,... — само за него мислете.“ (Филип.4:8). А

всеки от нас има понятие и представа що е туй добродетел. *„Затова, като положите всяко старание, привнесете към вярата си добродетел.“* (2 Петр.1:5), ни съветва с кротост св. ап. Петър. Тогава тази радост, която изпитваме в Бога, ще се предаде и на други човеци около нас – нашите близки; всички ние, които днес сме се събрали тук; дори само чутия глас в слушалката, макар и да ни дели известно разстояние... И тогава самото ни сърце – а чрез него и цялата ни същност – ще е живо доказателство за превръщането на закона Господен в действие, а не само да знаем като факт какво точно гласи този закон (3).

Част от плода на Духа е мир. И Господа и нашегo Спаса Иисуса Христа ни показва точно този мир – Себе Си, когато върху най-обикновено осле е влязъл през портите в Иерусалим. Жест, действие, което в своята простота изразява едно съвършенство, макар част от това съвършенство да е несъвършенна. Чисто физически действия,... обаче отговарящи точно по смисъл на апостолските слова: *„Божият мир, който надвишава всеки ум, ще запази вашите сърца и мисли в Христа Иисуса.“* (Филип.4:7).

Когато Иисус влязъл в Иерусалим, хората го посрещат с радостни викове: *„Осана! Благословен Идещият в име Господне, Царят Израилев.“* (Иоан.12:13). Когато Бог премине през вратите на сърцето ни, тогава ние Го посрещаме и Му се кланяме, все едно застиляме пред нозете Му палмовите клончета от същият онзи, тогавашен ден в Иерусалим. Ден, който се повтаря и повтаря в нас, вярващите в Спасителя; ден, който не ще ни омръзне никога; ден, който ще искаме да се случва отново и отново... (3)

И както *„Божият мир, който надвишава всеки ум“*, тъй и Господ Бог Иисус Христос е надвишил човешките предели на Иерусалим.

Със Своето действие Господ Иисус Христос ни показва еднозначно смисъла на мира и неговите плодове, т.е. ни показва Себе Си и законите, които ни е дал да пазим.

Този мир може да се оприличи на сеяча от притчата. Дали, обаче, семето му ще покълне в нас,... дали ние сме достатъчно плодородна почва това да се случи – зависи само от нас. Ако сърцето ни е отворено към Спасителя, то тогава чувствата и мисълта ни ще са изцяло изпълнени с Христа Иисуса. Тогава не ще допуснем в себе си нещо да ни помрачи със своята сянка. А ако пък това се случи... в такъв случай имаме още по-голям устрем към Христос. Устрем, който ни казва: *„Не се грижете за нищо, но във всичко чрез молитва и моление с благодарност откривайте пред Бога своите просби.“* (Филип.4:6) (3).

Братя и сестри,

Няма нищо страшно в това човек да застане на колене пред Господа и да изповяда душата си. Тогава именно ни осиява със светлината на мира Си Господ Бог. Тогава именно е онзи момент, в който чуваме гласа на св. ап. Павел: *„Радвайте се винаги в Господа, и пак ще кажа: радвайте се.“* (Филип.4:4).

Неизказана радост е това да свидетелстваш в името Господне. Това придава една тежест на лекотата, която ни обзема, дори когато кажем: „Слава на Бога!“ или „Благодаря ти, Господи!“, по примера на ап. Павла: *„Не преставам да благодаря на Бога...“* (Ефес.1:16).

Ние също да благодарим на Бог, по примера на апостола. Тогава думите, с които се обръща

към Филипяни, ще бъдат и думи, с които се обръща и към нас: „Коего научихте, приехте, чухте и видяхте в мене, това вършете, — и Бог на мира ще бъде с вас.“ (Филип.4:9). Амин.

1) Видински митрополит Неофит, 1938 г. в <http://www.bg-patriarshia.bg/>

2) Автор: Протоiereй Фьодор Бородин, Превод: Анелия Павлова в <http://www.bg-patriarshia.bg/>

3) <http://sofia-seminaria.org/>

ЛИТУРГИЧНО БОГОСЛУЖЕНИЕ И ЖИВОТ

Литургичното богослужение и живот „е поканата да участваме в Божието явяване, да се озовем пред Бога в Неговата светлина и да Му служим. Това е така, защото богослужението обхваща историята на събитието и самото събитие, историята на спасението и самото спасение, възвестяването на Словото и Неговото евхаристийно явяване и осъществяване“ (1).

Но литургичното богослужение и живот е не само „осъществяване и израз на тайната на Божието явяване в Църквата и едновременно с това възвестяване на догматичната истина. В по-широк смисъл то е правило за нравственото поведение на вярващите, които призовава както към изповед и пост, така и към възхвала на Твореца и към радостта на спасителната вечеря. Литургичният живот дава своя ритъм на живота на вярващите, когато всяка сутрин и всяка вечер, всеки ден от седмицата, всеки сезон от годината и с всяко лично значително събитие – раждане, брак, боледуване и смърт – този живот влиза във великите събития на Божието Откровение и при всеки уместен случай дарява неповторимата благодат на спасението“ (1).

Православната духовност е литургична, защото Православието е богослужебна общност и по

несравним начин литургична Църква. Тя възпитава и образова своя народ най-вече с литургичната практика (1).

Литургичната основа на православната духовност я полага Сам Иисус Христос като Първосвещеник. Той е глава на Църквата, която е тяло Христово, а ние сме нейни членове. Той основава тайнството кръщение като приема покаяно кръщение от св. Йоан Кръстител и като казва на св. апостоли: “Идете и научете всички народи, като ги кръщавате.... в името на Отца и Сина и Св. Дух” (Мат.29:19). Той даде право на апостолите да “развързват и да завързват грехове”. Изпрати им друг Утешител и правото да преподават апостолската благодат. Но най-важното Той принесе Себе Си в жертва за изкуплението на цялото човечество бе пример за нас на съвършена любов към Бога и ближния и Синовно послушание към Отец.

Именно тази жертва е и в центъра на св. Литургия, това тайнство, което Иисус Христос основава по време на тайната вечеря и поръчва на апостолите “това правете в Мой спомен”. Но извършването на Евхаристията е не просто възпоменание, но реално тяло и кръв Христови, реална жертва на която ние ставаме пичастни приемайки в себе си св. дарове. По този начин не просто се припомнят исторически събития, но се и извършват всеки път на св. престол. Цялата Църква е “царствено свещенство”, призвано да принесе духовна жертва на Бога.

Макар и Евхаристията да претърпява известно историческо развитие, както и храма, и целия богослужебен живот на Църквата, в своята същност тя остава непроменена. Напротив нейното значение не само остава център на св. Литургия, на целия богослужебен живот, но и въобще на духовността. Тъй като гръбнакът и си остава непроменен – той просто се допълва, разширява и обогатява през вековете.

Така например в първите времена първоначално Евхаристията се извършвала в събота вечер, но постепенно започнала да се извършва в неделя сутрин. Двете и съставни части отговарят по същността си на това, което по-късно на Изток става известно като Литургия на оглашените и Литургия на верните. За първите християни евхаристийната трапеза била образ на онзи небесен пир... – “царство на небесата”.

Евхаристията през първи век е била опростен обред с дълбок смисъл, който можел да бъде проумян само от “посветените”. Нейният смисъл и значение били до голяма степен изразени в благодарствената молитва, изрична над хляба и виното. Създадена по образец на ервейската “бераха” или молитвата на благословението, която Иисус използва на Тайната вечеря, в нея се благодарят на Бога за Неговите всемогъщи деяния при сътворението и спасението на човечеството. Евхаристията е не само средство за общуване с живия Христос, но и израз на единството на Неговото Тяло – Църквата.

В най-ранното описание на Евхаристията – *Първа апология* на св. Юстин мъченик и философ се описва, че неделната Евхаристия се състояла от четива от Св. Писание, проповед и просителна молитва. Възможно е да е завършвала с целувка на мира; със сигурност такава е имало в края на обряда на кръщението преди Евхаристията. По това време не е съществувал текст на Евхаристийната молитва. Но е имало традиционни теми, които били следвани. Епископът благодарил за творението, изкуплението чрез кръста и за това, че хората били сметнали за достойни за всичко това. Във всеки случай аналогични молитви откриваме в Апостолското предание на св. Иполит Римски от нач. на 3 век.

Св. Иполит Рим пише, че хлябът и виното се “благодаряват”, “евхаристисват”, в “образа” на тялото и кръвта Христови. Въпреки че в края на 2-ри век св. Иринеи Лионски подчертава, че Евхаристия е благодарствено жертвоприношение на първите плодове на творението, в крайна сметка се налага възгледа на св. Киприан, че благодарственото жертвоприношение в обряда са Христовите страдания.

Старият канон на латинската меса изразява едно много древно разбиране за Евхаристията: в молитвата след повествованието за установяването на Евхаристията от Христос на Тайната вечеря на Бога били принасяни хляба на вечния живот и чашата на вечното спасение в паметта на страданията, смъртта и възкресението на Христос. И се изричала молитва те да бъдат отнесени от ангел Божий, а – можеби и от Самия Христос – на небесния олтар. Сигурна, че Бог ще приеме това, което принасяло по изрична поръчка на Христос, Църквата можела да получи св. дарове обратно, но вече като Божии дарове – тяло и кръв Христови.

Литургичният живот на Църквата е непосредствено свързан с развитието на храма, на иконографията и пр. и всичко това на фона на историческата обстановка. С Миланския едикт на император Константин Велики, който за пръв път дава правото на изповядването на християнството като равноправна религия, се започва усилен строеж на християнски храмове и тяхното благоукрасяване. За което благоукрасяване най-ранни данни има в Римските катакомби. Изографисването на храмовете е важна част от литургичния живот на църквата, тъй като то представлявало проповед на Св. Писание в образи и картини. Така постепенно и богослужението претърпява своето развитие, съответно и разцвет за да стигне до сегашния си вид. Но то не е променяно, а по-скоро допълвано и разширено, благодарение на велики химнографски творби на даровити св. отци, учители и писатели на св. Църква. Така например Константинопол още от времето на Константин Велики се превърнал в център на църковно и литургично влияние, а литургичният живот на великата църква (на Византия) постепенно получил широко разпространение, за да се превърне в кр. на 12-ти век в практически единствения за всички православни църкви.

Св. Йоан Златуст подчертава, че общата молитва има по-голямо въздействие от индивидуалната, тъй като тогава цялата Църква се обединява. Той в своите беседи и проповеди предавал своето разбиране за литургията и това вероятно формирало тяхното разбиране за обряда по-силно от самия обред.

Св. Йоан Златоуст постоянно говори за евхаристията като за тайна. В писанията на св. ап. Павел думата “тайна” обозначава Божия план за нашето спасение. Тази тайна ни е явена най-вече в смъртта и възкресението на Исус Христос. По-късно понятието започва да се използва за онези сакраментални действия в Църквата, които едновременно представят Христовите спасителни дела. И кръщението и Евхаристията били наречени тайнства.

Св. Йоан Златоуст учи своето паство да възприема евхаристията като участие на небесното богослужение. Ангелите винаги присъстват в църквата, но тяхното присъствие е особено реално, когато се отслужва св. Литургия.

Също така според св. отец Евхаристията е подражание на смъртта на Иисус Христос и участие в нея.

Друг важен и интересен период е св. Литургия по времето на св. Максим Исповедник (580-†662), който дава много важни и подробни сведения в своето *“Тайноводство”*. При император Юстиниан (482-†565) се утвърдил модела на византийското литургично богослужение. Доктриналните спорове оказали своето влияние върху литургичния обред в Константинопол(2).

Св. Максим Исповедник говори за Църквата като образ и изображение на Бога. Тя подобно на Бога осъществява единството на вярващите, в Църквата те намират единство чрез вярата. Това единство извършва сам Бог, Който “смекчавайки и съразмерявайки техните различия, ги въздига до единство със Себе Си -Причината, Началото и Края”.

Също така според него Св. Църква е образ на света, състоящ се от видими и невидими същности, понеже в нея се наблюдава същото различие и единство, което съществува в него. Той я нарича и символ и само на чувствения свят сам по себе си. Защото божественият олтар в Нея е подобен на небето е подобно на олтар, а благоустроението на земното – на храм.

Според св. Максим Св. Божия Църква символично изобразява човека и сама се изобразява от него като човек. И в тази връзка олатарът е душата, божественият жертвеник – ума, а храмът тялото.

Св. отец говори за символиката на първия вход, че той е образ и изображение на първото пришествие в плът в този свят на Сина Божий, Спасител Христос.

А входа на народа означава обръщането на невярващите от неведението и заблудението към познанието на Бога, а също и прехода на вярващите от порока на незнанието към добродетелността и знанието.

Свещените книги откриват божествените и блажени произволени и съвети на Всесветия Бог. А песнопенията изразяват радостта от божествените блага, която възнася душите към чиста и блажена любов към Бога и внушава най-силно отвращение към греха.

Той пише и за целуквата на мира, която според него служи за първообраз на бъдещото единомислие.

По времето на св. Максим Исповедник Символът на вярата е имал вече утвърдено място в св. Литургия. И според него изповядването му предвещава онова тайнствено благодарение, което ще принасяме на Бога в бъдещия век.

В началото на 8-ми век св. Литургия все още е имала опростена структура, но именно в края на 8-ми век и нач. на 9-ти век е започнал процеса на все повече нови добавки към службата.

Самата литургия започнала да бъде тълкувана като своеобразна икона. През 9-ти век се

написва и т. нар. Василиева литургия. И именно там молитвата на приношението е във вида, който е и днес. А през 14-ти век литургията достигнала формата, в която я отслужваме и днес.

Благодатта на светите Тайнства е средоточие на литургичната практика и на изкупителната мисия на Църквата. Църквата е извор на благодатта и на спасението, следователно начало и край на всички Тайнства.

Всички ние да се стремим да бъдем участници не само в св. Литургия в храма, но да извършваме литургия след Литургията, т.е. да прилагаме всичко научено от Църквата в живота. И да не забравяме, че служението на ближните е по-спасително дело, отколкото служението на самите себе си, разбира се като имаме винаги примера на Иисус Христос, Който послужи на целия човешки род.

1)Свещ. Михаил Кардамакис, Православната духовност е литургична – [http://dvri. bg /](http://dvri.bg/)

2) Уайбро, Х. Православната Св. Литургия

ИЗ "СВ. ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ"

ПРИТЧИ ЗА НЕБЕСНОТО ЦАРСТВО

Притча за синаповото зърно (Мат. 13:31-32)

31. Друга притча им предложи, като каза: царството небесно прилича на синапово зърно, което човек взе, та посея на нивата си,

32. което е най-малко от всички семена, но, кога израсте, бива по-голямо от всички злакове и става дърво, тъй че птиците небесни прилитат и се подсланят под клоните му.

Притча за кваса (Мат. 13:33-35)

33. Друга притча им каза: царството небесно прилича на квас, що го взе жена и тури в три мери брашно, докле възкисна всичкото.

34. Всичко това Иисус говори народу с притчи, и без притчи не им говореше,

35. за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва: “ще отворя с притчи устата Си; ще изкажа тайните от създание мира”.

Обяснение на притчата за житото и плевелите (Мат. 13:36-43)

36. Тогава Иисус остави народа и влезе вкъщи. А учениците Му се приближиха до Него и

казаха: разтълкувай ни притчата за плевелите на нивата.

37. А Той им отговори и рече: сеячът на доброто семе е Син Човеческий;

38. нивата е тоя свят; доброто семе, това са синовете на царството, а плевелите синовете на лукавия;

39. врагът пък, който ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на века, а жетварите са Ангелите.

40. И тъй, както събират плевелите и ги изгарят в огън, тъй ще бъде и при свършека на тоя век:

41. ще изпрати Син Човеческий Ангелите Си, и ще съберат от царството Му всички съблазни и ония, които вършат беззаконие,

42. и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби;

43. тогава праведните ще блеснат като слънце в царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша!

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 26.03.2015

На 26.03. 2015 отбелязваме паметта на:

Св. Георги, Софийски стари

Житие на Св. Георги, Софийски стари

[КРАТЪК-ЖИТИЕПИС-НА-СВ.-ГЕОРГИ-СОФИЙСКИ-СТАРИ-26032015](#)> [Житие на Св. Георги, Софийски стари](#)

БОГОСЛУЖЕБНА ПРОСЛАВА НА СВ. БОГОРОДИЦА

Празникът Благовещение Богородично св. Църква чества на 25 март. В древност той имал различни наименования: „Зачатие Христово“, „Благовещение на Христа“, „Начало на изкуплението“, „Благовещение на св. Дева Мария от Ангела“. Едва в VII в. той бил наречен „Благовещение на Пресвета Богородица“[18]. Води началото си още от апостолския век. Сам св. евангелист Лука описва красноречиво Благовещението (Лука 1:26-38). Най-ранните писмени свидетелства за празника са от III век. Св. Григорий Неокесарийски чудотворец (+ 270) пише специална проповед за празника[19]. През IV и V в. проповеди за този ден оставят св. Иоан Златоуст (+ 407)[20], блажени Августин (+ 430)[21] и малко по-късно св. Иоан Дамаскин (VII-VIII в.)[22].

Блажени Иероним (347-420) съобщава, че в Назарет — на мястото, където станало самото Благовещение, бил издигнат храм в памет на свещеното събитие[23].

Блажени Августин пише: „От прадедите е предадено на Църквата, че възплъщението станало на 25 март“[24].

Св. Атанасий Велики (295-373) пише, че Син Божи се възплътил на 25 март, защото в този ден Бог създал човека[25].

Св. Анастасий Антиохийски (+599 г.), опирайки се на старо църковно предание, говори, че сътворяването на човека станало на 25-ия ден на месец март. Поради това и Архангел Гавриил в този ден бил изпратен да благовести на светата Дева нетленното от нея възплъщение на Спасителя и да ѝ предизвести, че чрез нея ще се извърши спасението на хората. Защото, прилично е, щото съгрешилият да бъде възстановен в това същото време, в което е създаден [26].

През вековете празникът се обогатява с песнопения. Константинополският патриарх Анатолий (V в.) съставя две литийни стихирни на Великата вечерня (гл. 1). Св. Андрей Иерусалимски (VII в.) пише Слава и Нине на стиховните стихирни на Великата вечерня (гл. 4). Канонът на утрента е на преп. Теофан Никейски (IX в.). С. В. Булгаков смята, че той е произведение на преп. Теофан и св. Иоан Дамаскин[27]. Колко тържествен е празникът Благовещение Богородично! „Днес е началото на нашето спасение и откриване на вечната тайна: Синът Божи става Син на Девица и Гавриил благодат благовести. Затова и ние с него да извикаме на Богородица: Радвай се, благодатна, Господ е с тебе“ (Тропар, гл. 4).

„Днес е радостта на Благовещението, девствено тържество, земното с небесното се съединява, Адам се обновява и Ева се освобождава от първата печал“ (Слава и нине на стиховните стихирни на Великата вечерня, гл. 4).

„Бог, когато пожелае, побеждава естествения чин“ (3 Стихира на Господи въззвах на Великата вечерня, гл. 6) – „Скритата от векове тайна се открива днес – Син Божи става Син Човечески“ (Слава и Нине на Всякое дихание, гл.2).

Светата Църква възпява св. Богородица като „неизгаряща къпина..., глъбина необозрима, висока стълба, божествена стомна с мана“ (1 Стихир на Господи възвах на Великата вечерня, гл. 6); „Майка на живота“ (Слава и Нине на Господи възвах на Великата вечерня, гл. 6); „Дева чиста“ (1 Литийна стихира на Великата вечерня, гл. 1); „вместилище на Невместимия, Адамово въздигане, Евино избавление, радост на света и веселие на нашия род“ (2 Литийна стихира на Великата вечерня, гл. 1).

Удивен от тайната на Благовещението песнописецът Иоан Монах възкликва: „О, чудо!“ (Слава и Нине на литиите (гл. 8) на Великата вечерня). „Дева ще родиш, говори Архангел Гавриил на св. Богородица, а след раждането пак Дева ще останеш“ (Слава и Нине на седалния по полиелей, гл. 4).

Интересна е разработката на празничния канон. Всички песни са съставени в диалогична форма. Диалогът се води между Архангел Гавриил и св. Дева Мария.

Кулминационният момент в богослужебната прослава на св. Богородица в този ден откриваме в кондака и икоса на празника, който ние най-тържествено пеем през Великия пост:

„На тебе, Богородице, поборница воевода, твоите раби, които се избавихме от злини, пеем победни и благодарствени песни. И понеже имаш непобедима сила, от всякакви беди ни освободи, та да ти викаме: Радвай се, невесто неневестна!“ (Кондак, гл. 8).

Още по-емоционално звучи Икосът, който е влязъл в състава на Богородичния акатист (1 Статия): „Първият Ангел бе изпратен от небето да каже на Богородица: Радвай се! – и като видя, че Ти, Господи, едновременно при тоя безпльтен глас, се възплъщаваш, стоеше ужасен и викаше към нея така:

Радвай се ти, чрез която ще изгрее радостта; радвай се ти, чрез която клеветата ще изчезне!

Радвай се ти, чрез която падналият Адам бе възвърнат; радвай се ти, чрез която Ева се избави от сълзи!

Радвай се, висота, трудно достижима с човешки помисли; радвай се, глъбино, в която мъчно се прониква и с ангелски очи!

Радвай се, защото ти си Царев престол; радвай се, защото носиш Онзи, Който всичко държи!

Радвай се, звездо, която явяваш Слънцето; радвай се, утробо на Божественото вместилище!

Радвай се ти, чрез която се обновяват тварите; радвай се ти, чрез която се прекланяме на Твореца!

Радвай се, невесто неневестна”[28]

Източник: draganbachev.wordpress.com

*Публикувано в Духовна култура, 1989, кн. 2, с. 15-32. Понастоящем, декември 2011, авторът на статията е проф. д-р. Иван Денев

[18]. С. В. Булгаков, пос. съч., с. 126.

- [19]. S. Gregorius Neocaesariensis episcopus, Homiliae 1-3, In Annuntiatione sanctae Virginis Mariae, Migne, PG, t. 10, col. 1045-1073.
- [20]. Св. Иоанн Златоуст, Творения, т. II, С. Петербург, 1912, с. 870-873; т. VIII, С. Петербург, 1914, с. 905-913; т. XI, кн. 1, С. Петербург, 1905, с. 973-979.
- [21]. S. Augustinus Hipponensis episcopus, Sermones de Tempore, Sermo 193-195; Migne, PL, t. 39, col. 2105-2110.
- [22]. S. Joannes Damascenus, Homilia in Annuntiat. b. v. Mariae; Migne, PG, t. 96, col. 647-662.
- [23]. По прот. Г. С. Дебольский, пос. съч., с. 124.
- [24]. S. Augustinus Hipponensis episcopus, De Trinitate, lib. IV, cap. 5; Migne, PL, t. 42, col. 893-894.
- [25]. По прот. Г. С. Дебольский, пос. съч., с. 124.
- [26]. S. Anastasius I Antiochenus episcopus, In Annuntiationem interatissimae Deique Genitricis Mariae; Migne, PG, t. 89, col. 1375-1385; In Laudatissimae Dei Genitricis Annuntiationem, ibid., col. 1385-1390.
- [27]. С. В. Булгаков, пос. съч., с. 126.
- [28]. Архиеп. Филарет Черниговски и Нежински, Историческое учение об отцах Церкви, т. III, Спб., 1859, с. 154, бел. 8, приписва кондака и икос

ЖИТИЯ НА СВЕТИИ ЗА 25.03.2015

На 25.03.2015 отбелязваме:

Благовещение

Благовещение на Пресвета Богородица и Приснодева Мария

[БЛАГОВЕЩЕНИЕ-НА-ПРЕСВЕТА-БОГОРОДИЦА-И-ПРИСНОДЕВА-МАРИЯ-25032015>](#)

Благовещение на Пресвета Богородица и Приснодева Мария
